

Nordiskt Rk-möte i Danmark i augusti 2015. FOTO: BJÖRN MALMHAGEN

2/15 • Meddelande från Raritetskommittén • mötet 18–20 september 2015

Rk-nytt

Raritetskommittén höll sitt höstmöte den 18–20 september 2015 i Helsingfors, Finland, och i Beidaihe, Kina. Närvarade gjorde Mats Waern (ordförande), Anders Eriksson, Aron Edman, Björn Malmhagen, Hans Larsson och Magnus Corell medan Alexander Hellquist inte deltog.

Under mötet behandlades ett fåtal rapporter, se under Artportalen nedan.

Nordisk Rk-konferens

Den 21–23 augusti 2015 sammanstrålade raritetskommittéerna från Danmark, Finland, Norge och Sverige vid Mols Bjerger, Danmark, för att hålla en andra gemensam konferens. Den första konferensen ägde rum i Falsterbo 2013. Avsikten med samarbetet är att diskutera arbetssätt och synkronisera verksamheterna.

Under det första mötet startades ett antal projekt och årets sammankomst resulterade i avstämningar och diskussioner om pågående projekt och gemensamma visioner. Även ett par nya projekt drogs igång. Nästa gång kommittéerna möts blir 2017 i Finland.

Mötet kan sammanfattas i följande punkter:

- En arbetsgrupp bestående av ledamöter från alla fyra kommittéer presenterade sitt arbete och ett gemensamt beslut togs att avföra *homeyeri*-varfåglar från de skandinaviska listorna. En notis om arbetet och resultatet kommer snart.

- Statusen på kategoriseringsarbetet diskuterades och arbetsgruppen jobbar vidare för att komma fram med förslag på hur ett antal arter mer konsekvent kan placeras i kategorier inom de nordiska länderna.

- Ett nytt projekt påbörjades för att ta fram en manual för kvalitetssäkring och styrning av kommittéernas arbetssätt med svenska Rk:s dokument, *The Rk way*, som inspiration och grund. Ledorden i det svenska dokumentet är fakta, stringens och objektivitet. Övriga kommittéer såg positivt på att förbättra sitt arbete i samma riktning som svenska Rk redan påbörjat.

- Finska Rk presenterade sitt arbete kring bedömningen av nationella första-fynd och initierade en diskussion om hur kommittéerna kan hitta mer gemensamma vägar att hantera dessa fynd på ett konsekvent och bra sätt framöver.

- Bedömningskriterier diskuterades och kunskapsutbyte skedde kring iberisk gransångare, gransångare av rasen *tristis*, östliga former av ärtsångare, hedpiplärka, rödstrupig sångar-komplexet, dvärgkanadagås och blek tornseglare.

Kina september 2015

Raritetskommittén förlade höstmötet i samband med en privat men gemensam resa till Beidaihe i östra Kina den 18–28 september. Resan innehöll förutom det ordinarie mötet bland annat även kontakt med ringmärkningsprojektet i staden som SOF Birdlife Sverige tidigare varit involver-

I KORTHET

TILL RRK

- Kaspisk trut och medelhavstrut är från och med rapporteringsåret 2015 inte längre Rk-arter. Rk rekommenderar bildkrav för publicering och bistår Rrk med bedömningshjälp vid behov.
- Rk är mycket tacksam för alla kommentarer som Rrk lämnar till rapporter! De är av stor vikt för granskningen.

TILL RAPPORTÖRER

- Raritetsblanketter är ornitologernas sätt att belägga ett fynds riktighet. Informationen i blanketten ska kunna styrka bestämningen och sparas i arkivet. Det är av yttersta vikt att man fyller i blanketten noggrant och/eller bifogar bilder innan man skickar in den. Rapportkommittéerna får in relativt många blanketter med sparsam/obefintlig information – dessa kan inte bedömas.

rat i. Där gavs unik möjlighet till studier av en mängd intressanta arter i handen och efter en dryg vecka vid Stilla havets kust hade samtliga ledamöter insupit ny kunskap och erfarenheter kring de många östliga arterna, som med få undantag har stor raritetspotential hemma i Sverige.

Tallsparvshonor

Rk avslutade sin omgranskning av fynd av tallsparvshonor i och med den artikel/rapport som publicerades under hösten i Vår Fågelvärld 6/2015. Sammanfattningsvis stryks samtliga tidigare publicerade fynd av honor med undantag för en individ som beskrivs som så pass utfärgad att det bedöms möjligt att det i stället

RARITETSKOMMITTÉNS (RK) UPPDRAG

är att kvalitetssäkra fynd av nationellt sällsynta och/eller svårbestämda taxa samt bära det huvudsakliga ansvaret för kategorisering av den svenska fågelfaunan enligt Association of European Rarities Committés (AERC) indelning. Rk ansvarar också för ställningstaganden rörande vilka taxa som anträffats i Sverige. Det bör understrykas att Rk endast bedömer om en fyndbeskrivning uppfyller fastslagna kriterier för publicering. Rk kommenterar eller avgör därmed inte själva artbestämningen av en rapporterad fågel, utan det är något kommittén lämnar till rapportören.

rör sig om en hane (publiceras nu utan könsangivelse).

Rrk-kommentarer

Rrk är mycket tacksam för kommentarer som Rrk bifogar till blanketter på Rrk-arter. De är av stor vikt vid vår granskning. Några Rrk förtjänar särskilt en eloge för utförliga kommentarer – ingen nämnd och ingen glömd. Andra Rrk är mer sparsamma med kommentarer, och vi hoppas på mer från dem framöver.

Honor vitnackad svärta

En rapport från omgranskningen av sträckande honor vitnackad svärta publicerades i Roadrunner 4/2015. Rapporten beskriver dels svårigheter kring bestämningen, dels de kriterier Rrk nu använder sig av vid bedömning av sträckande honor. Av de sex tidigare godkända fynden ströks tre och ett bordlagt fynd bedömdes inte kunna godkännas för publicering. Tre fynd av sträckande honor återstår.

Rödstrupig sångare

Den pågående omgranskningen av rödstrupig sångare diskuterades återigen och man kan konstatera att man ömsom tar ett par steg framåt, ömsom något steg bakåt. Kommittén enades om att vi behöver omvärdera vår tänkta publiceringsriktlinje för att hitta en nivå där hänsyn tas till alla de svårigheter som bestämningen till specifik art är behäftad med. Det står klart att mer arbete behövs kring dräktvariationen inom de tre nya taxa (rost-, moltoni- och rödstrupig sångare) för att kunna ta hållbara beslut. Omgranskningen kommer att behöva vara hård och lämna en hel del fåglar som obestämda. Kommittén räknar samtidigt med att fördjupad kunskap de kommande åren kan göra det möjligt att bestämma fler av de individer som känns

tveksamma idag. Förhoppningen är att ett första avslut i omgranskningen ska ske under våren.

Artportalen

Med anledning av flytten från gamla Svalan till nya Artportalen under våren 2015 fanns en del buggar i systemet under sommaren och hösten. Rapportörer såväl som flera av de regionala rapportkommittéerna och Rrk har fått ligga lågt i väntan på nya versioner av systemet. Det resulterade i att endast ett fåtal blanketter nådde Raritetskommittén under sommar/höst – vi återkommer med besked om vilka som godkänts. Flera av funktionerna i Artportalen är nu förbättrade och blanketterna strömmar återigen in som förväntat.

Många blanketter har varit mycket magra. För att rapportkommittéerna ska kunna göra en bra bedömning av inkomna blanketter måste de innehålla nödvändig information som styrker bestämningen (textbeskrivning/foto/inspelning etc.). Har man inte möjlighet/avsikt att tillföra blanketter det värdet är det bättre att invänta någon annan som har tiden att skriva/bilder att bifoga e.dyl. Blanketten är

ett dokument kring fyndet som sparas för framtiden och bestämningen ska kännas klar även för den som läser den om 5, 10 eller 30 år.

Dokumentation i vissa fall

Följande taxa behöver Rrk dokumentation av i form av foto, video eller ljudinspelning för att kunna bedömas. Listan kan komma att fyllas på eller justeras i framtiden. Se Rrk:s hemsida för aktuell version.

- Dvärgörddrom – ljudinspelning för endast hörda individer.
- Karolinasumphöna – ljudinspelning för endast hörda individer.
- Dvärgsumphöna – ljudinspelning för endast hörda individer.
- Kaspisk trut – utanför Sk, Hl, Sm, Ög, Öl, Gtl – foto eller videodokumentation. (Inte Rrk-art fr.o.m. 2015.)
- Medelhavstrut – utanför Sk, Hl, Sm, Ög, Öl, Gtl – foto eller videodokumentation. (Inte Rrk-art fr.o.m. 2015.)
- Dvärguv – ljudinspelning för endast hörda individer.
- Vitvingad trut, rasen *kumlieni* – foto eller video.
- Sydnäktergal – ljudinspelning för endast hörda individer.
- Sibirisk piplärka – foto, video eller ljudinspelning för fåglar endast observerade i flykten.
- Mongolpiplärka – foto, video eller ljudinspelning för fåglar endast observerade i flykten.
- Tallspurv – foto eller video för honfärgade individer.

Raritetskommittén | birdlife.se/rk

Rrk efterlyser fortfarande bilder/film/ljudupptagningar från fynd av rödstrupiga sångare, vitgumpade busksvättor och isabella-/turkestantörnskator liksom originalfoton av fågeln på Stora Karlsö som rapporterats som spansk spurv. Maila till rk@birdlife.se.

Raritetskommittén i Beidaihe, Kina, september 2015: Björn Malmhagen, David Erterius (fd Rrk-ledamot), Anders Eriksson, Magnus Corell, Hans Larsson, Aron Edman och Mats Waern. Saknades i Kina gjorde Alexander Hellquist.